TUNTURILATU

LAPINKÄVIJÄN LEHTI ● JULKAISIJA TUNTURILATU RY ● N:o 1/1986

4157 /009 0008370000

PUHEENJOHTAJAN TÄHDENVÄLEJÄ

Tunturiladun 40. toimintavuosi on hyvällä alulla. Näitä tähdenvälejä ensimmäistä kertaa kirjoittaessani on mieleni tyytyväinen. Juhlavuotemme ehkä suurin ponnistus Napapiiriltä-napapiirille -hiihto on lähtenyt hyvin käyntiin. Talvipäiville Hangasjärvelle kokoontui ennätysmäinen osanottajajoukko. Voimat kooten saimme pienen odottelun jälkeen Tunturilatu-kirjasen postitetuksi jäsenille. Pyrimme kirjasessa kertomaan teille Tunturiladusta ja annamme pieniä retkeilytekniikkavihjeitä ym. Lisäksi on kirjasessa Tunturiladun säännöstö ensimmäistä kertaa samojen kansien välissä. Ehkä tämä kirjanen verestää vanhoille jäsenille muistoja alkutaipaleiltamme ja kertoo uusille Tunturiladun toimintaperiaatteista ja ennenkaikkea – tunturilatuhengestä, jonka kauniina ilmenemismuotona monet tempauksemme ovat onnistuneet erinomaisesti.

*

Tunturilatu tarjoaa jäsenilleen haasteen. Tällä kertaa ei kuitenkaan rakentamisen muodossa, jota tosin sitäkin tehdään Talaksella, vaan osallistumisaktiivisuuden lisäämiseksi. Tunturilatu on tämän vuoden marraskuussa toiminut sääntöjensä mukaisesti tunturiretkeilyn hyväksi tasan 40 vuotta. Juhlavuotemme kunniaksi on toimintasuunnitelmassamme tavanomaista runsaammin tapahtumia, jotka korostavat toimintaperiaatteitamme. Ne on vietävä kunnialla ts. mahd. runsaslukuisen osanottajajoukon vauhdittamana läpi. Siinäpä haastetta meille tunturilatulaisille. Antakaamme kaikki tukemme kulloisenkin tapahtuman järjestäjälle – osallistumalla. Pieni aktiivisuuden kipinä tarvitaan siihenkin, että palautamme **jokainen** jäsenkirjeessä 1/40 olleen retkitietojen tallentamislomakkeen täytettynä. Vain siten saa Tunturilatu toimintakertomuksensa retkitietojen osalta edes lähimain oikeaksi. Siis – osallistukaamme aktiivisesti!

*

Näin heti ensimmäisissä tähdenväleissä on todettava, että elämme omituisessa maailmassa. Meille on perustettu ympäristöministeriö valvomaan mm. sitä, että luonto maassamme säilyy meille ja tulevillekin sukupolville sellaisena, jonne voi mennä virkistäytymään ja josta voi nauttia samalla turvaten luonnosta perinteisesti elantonsa saavien ihmisten mahdollisuuden ammattinsa harjoittamiseen. Tarkoita tällä ensisijaisesti meitä tunturiretkeilijöitä lähellä olevaa poronhoitoa. Kuitenkin asetti ympäristöministeriö toimikunnan, joka ryhtyi miettimäänkeinoja vapaa-ajan moottorikelkkailun vapauttamiseksi maastoajoneuvolain määrittelemistä rajoituksista kolmen pohjoisimman läänin alueella. Tunturilatu otti asiaan kantaa ja lähetti vastustavan, mutta toisellekin osapuolelle tarjoavan rakentavan esityksen. Ilmeisesti lähinnä pariskuntien voimakas vastustus aiheutti tällaisista suunnitelmista luopumisen.

*

Ilmoitsimme kuitenkin ennenaikaisesti, sillä syksyllä 1985 tuli toimikunnalta mietintö ja lakiesitys. Siinä esitetään vapaa-ajan moottorikelkkailua irti maastoajoneuvolain rajoituksista Lapin läänissä siten, että se olisi vapaata oman kunnan sekä naapurikuntien alueella. Siten esim. Kittilän kunnassa vakinaisesti asuva voisi harrastaa vapaa-ajan moottorikelkkailua myös Kolarin, Muonion, Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Rovaniemen maalaiskunnassa. Käytännössä siis melkein koko Lapin läänissä. Kuka pystyisi valvomaan tällaisen kelkkailun mukanaan tuomia lieveilmiöitä. Olemmeko luisumassa takaisin 70-luvun villiin vuosiin, jolloin esim. Haltin maisemissa "pensa paloi ja miestä väkevämpi virtasi" saaden aikaan todella huolestuttavia ilmiöitä reppuselkäisille tai ahkiota vetäville retkeilijöille tarkoitetuilla autiotuvilla. Vastustamme sitä!

Korostan mahd. selvästi tuota "vapaa-ajankelkkailu" -termiä, sillä emme vastusta luontaiselinkeinojen harjoittajien, virkamatkoja suorittavien tms. moottorikelkkailua.

*

Yhdessä asiassa kuitenkin tunturiretkeilijöiden perimmäiset toiveet toteutuivat. Urho Kekkosen kansallispuiston myrskytuhot tulkittiin luonnon omaan rytmiin kuuluviksi, eikä ryhdytty suurisuuntaisiin toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi. On annettava tunnustus rohkeille päätöksentekijöille, jotka joutuivat puntaroimaan toisessa vaakakupissa olleita tien- ja metsätyöntekijöiden työpaikkoja ratkaisua tehdessään. Yhteinen pääomamme Urho Kekkosen kansallispuisto säilytti erämaaluonteiset kasvonsa ainakin tältä osin.

Yrjö Suuniittu

Tunturiladun Lapin tukikohtien käyttö ja niiden hoito

Tunturilatulaisten sitkeän työn tuloksena on kuluneen 40-vuoden aikana saatu kolme hyvää ja omaleimaista tukikohtaa lapin pohjoisimpiin kuntiin. Tukikohtien kämpät ja niiden saunat ovat palvelleet retkeilevää jäsenistöä näillä lapin mainioilla tunturialueilla.

Kämppien käyttö on ollut kuitenkin jäsenistön viimeaikaisten tiedustelujen kohteena, kun ns. hoitovastuussa olevat tunturikerhot ovat pyrkineet varaamaan käyttöönsä hoitamansa kämpän, viikoksi kevättalven parhaana hiihtoaikana ja toisen viikon syksyn ruska-aikaan.

On perustellusti esitetty, että kolmen kämpän hoitovastuussa olevien kerhojen ulkopuolelle jää vielä 9-tuntiriikerhoa ja yli puolet jäsenistöstä, jotka ovat kerhojen ulkopuolella. Nämäkin jäsenet haluavat retkeillä Lapissa sesonkiaikoina ja käyttää kämppiä tukikohtinaan, joiden pystytystä ovat aikoinaan omalla työpanoksellaan ja jopa rahallisestikin tukeneet. Työelämässä vielä mukana olevat tunturilatulaiset ja opiskelijat pyrkivät lomallaan Lapin keväthangille ja syksyllä ihailemaan ruskan värjäämiä tuntureita. Emme voi heiltä kieltää majoittumista näihin kämppiin, jos heillä on niihin oikeus.

Tätä kämppien varaamisasiaa on syytä pohtia perusteellisesti koko jäsenistön kannalta ja päättää siitä tulevassa kevätkokouksessa.

Mitä sisältää kämppien hoitovastuu? Hoitovastuu ilmenee Tunturiladun kämppien järjestyssäännöstä ja Lapin autiotupaohjeista. Nämä säännöt koskevat kaikkia tunturilatulaisia, jotka käyttävät näitä kämppiä. Lisäksi on lupa suorittaa pienempiä korjaustöitä, jos on taitoa niiden suorittamiseen.

Tunturiladun lapin kämppien teko alkoi v. 1966 kun Susikyrön tilalle pystytettiin muualta siirretty tukkikämppä ja sisustettiin majoitustarkoitukseen. Rannalle pystytettiin samanaikaisesti savusaunarakennus. Tunturilatulaiset saivat näin oman tukikohdan ja mieluisan käyntipaikan Pallas-Ounastuntureiden tuntumassa.

Kävijämäärä joka vuosi lisääntyija oma kämppä toi runsaasti uusia jäseniä Tunturilatuun. Rakennuksia korjattiin ja täydennettiin 1970 luvun alkupuolella. Varsinkin hiekkokuntoinen saunarakennus oli muutos- ja korjaustyön kohteena. Lähistöltä kerättiin tarvittavat polttopuut ja kantamalla kuljetettiin varastoon. Ei ollut puutetta talkoolaisista.

Uusien tukikohtien, Susi-Talas ja Susi-Kiisa, rakentaminen muutti Susikyrön kävijöiden koostumuksen. Aktiivit tunturilatulaiset siirtyivät rakentamaan uusia tukikohtia. Susikyrön puunkeräystalkoisiin saatiin vain 1–2 henkilöä, vaikka vieraskirjan mukaan kämpän kävijämäärä oli pysynyt ennallaan. Vaivoin kerätyt polttopuut olivat ulkona syyssateissa, vaikka halkosuoja oli tyhjänä. Valitettiinpa vielä nuohoamattomista savutorvista.

Valitusten johdosta päätti johtokunta antaa halukkaille kerhoille kämppökohtaisen hoitovastuun kerrallaan kahdeksi vuodeksi. Susikyrön hoitovastuussa v. 1984–85 olivat Logi ja Njeallje. Kerholaisten keräämät polttopuut ovat riittäneet yli kahden vuoden ajan. Sauna on saanut uudet lauteet ja uuden kiukaan eräiden Njealljen jäsenten lahjoitusten turvin.

Susi-Talaksen hoitovastuu on ollut Kavtsin huolena. Kavtsilaiset ovat suorittaneet kämpässä, saunarakennuksessa ja pihapiirissä perusteellisen siivoustyön, valaneet betonista halkosuojarakennuksen peruspilarit, sekä vuolleet aikaisemmin hankitut rakennushirret. Vesikattoon tarvittavat bitumikattohuovat liimoineen ja pilareihin käytetyt sementit on Kavtsi kustantanut. Tulevana kesänä Kavtsilaiset suorittavat halkosuojan rakentamistyön.

Susi-Kiisan hoidosta on huolehtinut Kolbma. Kolbmalaiset ovat kustantaneet ja paikanpäälle kuljettaneet saunan laituritarpeet. Laituri rakennetaan tulevan kesän aikana. Susi-Kiisan uudet rakennukset eivät ole vielä korjaushuoltoa tarvinneet.

Uusien tukikohtien rakentaminen on vienyt Tunturiladun varoja ja jäsenistön talkootyövoimaa, niin ettei Susikyrön rakennusten perusteellisempaan kunnostukseen ole ehditty vuosiin. Kuluvan 40-juhlavuoden kesäkuun alkupuolella pidetään Susikyrössä talkoot, jolloin uusitaan kämpän ikkunat, vesikate, puretaan permanto ja parannetan alapohjan lämpöeristystä, sekä tehdään uusi permanto. Samalla parannetaan keittonurkkaus käyttökelpoiseksi ja viihtyisemmäksi. Saunarakennuksen vesikatto uusitaan, yläpohjan lämpöeristystä parannetaan ja savuhormistot uusitaan. Pihapiirissä kunnostetaan lahonneita maaportaita ja saunan vesipaikkaan laitetaan betonirenkaat. Kunnostustalkoita jatketaan syksyn juhlaviikon aikana. Polttopuutilanne on Susikyrön ja Susi-Talaksen kohdalla entisestään muuttunut. Susikyrön viereiseltä Yhteismetsän alueelta ei saa enää kerätä maapuita. Lähialueelta puut ovat loppuneet ja kauempaa ei ole lupa kerätä. Polttopuiksi sopivaa koivurankaa on saatavissa jostakin kauempaa, mutta hinta on moninkertainen entiseen verrattuna.

Susi-Talaksen polttopuiden saanti vaikeutui kun Sarmin suojelualue perustettiin. Suojelualue, jonka sisällä Susi-Talas sijaitsee on rauhoitettu jopa maapuiden otolta. Tarvittavat polttopuut on hankittava kauempaa ja se tietää lämmityskustannusten nousua Susi-Talaksellakin.

Susi-Kiisalle saapuvat pitempiaikaiset majoittujat tuovat tullessan polttopuut, tai turvepriketit. Tilalta kerätyt koivut ja tehdyt oksakerput riittävät pienemmäksi aikaa majoittuville.

Tunturiladun Lapin tukikohdat on rakennettu jäsenistön käyttöön. Vain sesonkiviikkojen aikana majat täyttyvät, sitä osoittaa vieraskirjojen merkinnät. Joulun viettäjiä on ollut muutamia jokaisella kämpällä. Suurimman osan vuodesta kämpät ovat vailla käyttäjiä. Tunturikerhot voisivat hyödyntää näitä hiljaisia aikoja, järjestämällä esimerkiksi Lapin kesän vastaanottoviikkoja, kaamosviikkoja ja keskitalven täydenkuun hiihtoviikkoja.

Johtokunta toivoo, että näitä ikiomia kämppiä käytetään hiljaisinakin aikoina ja että SOPU SIJAA ANTAA sesonkiaikoinakin.

PH.

TUNTURI-LATU r.y.

1946–86

● Johtokunta

Pj. Yrjö Suuniittu Sammonk. 32. E 62 33540 Tampere p. 931-555 513 Vpj. Raimo Niklander.

Jäsenet: Anna-Liisa Hietala, Vappu Hietala, Pertti Holopainen, Pekka Huttunen, Kalevi Kanerva, Uolevi Mättö, Alpo Mäntynen.

Sihteeri: Antti Karlin Kalevantie 15 A 22 23500 Uusikaupunki p.k. 922-24040.

Jäsenasiat: Anneli Peltonen Karhusuontie 90G 23, 00780 Hki p. ilt. 90-356 432.

Talous: Vappu Hietala Kylätie 2 A 15 00300 Hki p.k. 90-573 745.

Kuva-arkistonhoitaja Erkki J. Tolvanen Maauuninkuja 4 C 20, 01450 Vantaa p. 90-872 5832.

Postilähetykset ja juoksevat raha-asiat: Elvi Zweygberg, Suomen Ladun toimisto Fabianink. 7 00130 Hki p. 90-170 101.

TL:n tilit: SYP Katajanokka 206621-20620 tai postisiirtotili 13533-1.

● JÄSENLEHTI

TUNTURILATU, vastaava toimittaja Yrjö Suuniittu.
Toimitussihteri Uolevi Mättö Erkylänk. 21 05820 Hyvinkää p. ilt. 914-28901.
Lehtitoimikunta: Pauli Hakulinen, Anja Pajunen.

● KIINTEISTÖT

Susikyrö – Enontekiö
Susi – Talas – Inari
Susi – Kiisa – Utsjoki
Kärrikaltio – Inkoo (Kavtsin hallinnassa)
Rakennuspäällikkö: Pekka Huttunen Joukontie 27 76150 Pieksämäki p. 958-11247.

● SUSIVALIOKUNTA

Pj. Raimo Niklander jäsenet: Reino Kärkkäinen, Kauno Laine, Väinö Martikainen, Antero Tarvainen, siht. Sirkka Seliste.

● TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani

pj. Raimo Pahkala, siht. Anja Mustonen Erätie 20 A 87200 Kajaani p. k. 986-27946

KUOKTE (2) Hyvinkää – Riihimäki

pj. Markku Salminen, siht. Anja Pajunen Erkylänk. 21 05820 Hyvinkää p. 914-28901.

KOLBMA (3) Tampere

pj. Sakari Karri siht. Jorma Laine Lentävänniemenk. 2 A 9, 33410 Tampere p.k. 931-462 960.

NJEALLJE (4) Pieksämäki – Mikkeli – Varkaus

pj. Pekka Huttunen siht. Eila Hämäläinen Jääkärink. 1. 50100 Mikkeli p. 955-367 552.

VIHTTA (5) Vaasa

pj. Pirkko Westergård. siht. Seija Nykänen Pietarsaarenk. 10 B 10, 65350 Vaasa p.k. 961-152 941.

KUHTTA (6) Helsinki – Vartiokylä

pj. Alpo Mäntynen, siht. Marja-Terttu Hakkarainen Lappeentie 6 A 3, 00950 Helsinki p.k. 90-332 577.

TSIETSA (7) Iisalmi

pj. Pentti Vainio siht. Anja Snellman Ilvonlank. 19 A 74100 Iisalmi p.k. 977-23 215.

KAVTSI (8) Helsinki

pj. Kyösti Lamminjoki, siht. Marita Maula Ylipalontie 1 D, 00670 Helsinki p. 90-743 246.

OVTSI (9) Jyväskylä
pj. Arvo Anivuo, siht. Irma Hulkkonen. Ruokkeentie, Majarinne 40220 Keski-Palokka p.k. 941-635 168.

LOGI (10) Turku

pj. Kalevi Kanerva, siht. Maija Mäkinen P. 603, 20101 Turku p. 921-373 535.

ALPPAS (11) Hämeenlinna

pj. Veikko Stark, siht. Marja-Liisa Mäki Matti Alangonk. 5 B 15 13130 Hämeenlinna p.

KUMPE (12) Pohjois-Karjala

pj. Reijo Pasanen, siht. Niilo Siponen TVH/Kajaanintie, 83900 Juuka.

Kutsu kevätkokoukseen

Tunturilatu ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään lauantaina 10. toukokuuta 1986 kello 14 alkaen Helsingissä Virkailijain kansalaisopiston tiloissa (ent. TVK-talo) os. Töölöntullinkatu 8. Kokouksessa käsitellään sääntöjen sille määräämät asiat sekä päätetään tukikohtiemme varausmenettelystä.

Helsingissä 14.2.1986 Johtokunta

KERHOT TOIMIVAT...

KOLBMAN KUULUMISIA

Edellisessä lehdessä ei kolbmasta ollut elonmerkkiä kuulumisten palstalla. Elossa sentään ollaan. Kolbmassa on menossa eräänlainen sukupolven vaihdos. Vanhat tekijät kun päättävät joukolla kasvattaa harmaata turkkia.

Syksyä on vietetty maanantaisin ahkiotalkoiden merkeissä. Kesällä rakennettuja ahkioita varusteltiin valmiiksi linja-autoaseman askartelutiloissa aina helmikuun alkuun asti. Syksyn ruskaviikkoa vietimme Susikiisalla. Toinen ryhmä vaelteli Rastegaissan rinteillä.

Uutuutena syksyllä oli vaellus Siikaneva-Latosaari sekä rakotuliretki Latosaareen. Erilaisiin tapahtumiin on otettu osaa, kuten eräretkenvetäjäkurssi, Pirkan Hölkkä, SM-erävaellus jossa kaksi partiota. Festa-messuilla Pirkkahallissa kerhomme jäsenet auttoivat saamelaisia käsityöntekijöitä näyttelyn pystyttämisessä.

Syyskokouksessa Väiski luopui puheenjohtajan nuijasta ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Sakari Karri. Myöskin sihteerimme luopui kerhotoimikunnasta. Pikkujouluun oli jälleen saapunut runsaasti kolbmalaisia viettämään hauskaa iltaa ja nauttimaan jouluherkuista.

Kerhoillat ovat taas jatkuneet tänä vuonna normaalisti Uintikeskuksessa. Aiheina illoissa Tunturiladun juhlavuoden tapahtumat, Itävallan alpit sekä Jotunheimin jäätiköt. Talvipäiville otimme osaa parinkymmenen hengen voimalla. Perinteinen Siikanevan hiihtovaellus on myöskin takanapäin.

Kahdeksan hiihtelijän voimin suosta selviydyttiin Latosaareen. Eksymistäkin harjoittelimme, sillä pitäähän jotain jännitystä olla mukana. Ja tässä porukassa kannattaa todella olla eksyksissä.

Latosaaressa odotti mainio sauna ja loistava huolenpito. Neljä kerholaista oli Latosaaressa huoltojoukoissa. Sunnuntaina jatkoimme kukin omaan suuntaan hiihdellen.

Tulevaa toimintaa on talvileiri esittelyä Tampereen vapaa-aikalautakunnan toivomuksesta kaupunkilaisille.

Huhtikuun lopulla vietämme hiihtoviikon Susitalaksella. Linja-auto Tampereelta vie perille ja tuo takaisin viikon kuluttua. Autoon otetaan niin paljon kuin mahtuu ja kaikki latulaiset ovat tervetulleita, eivät yksin kolbmalaiset.

Susitalaksella on myöskin hyvin tilaa, vain muutama on koko viikon kämpällä. Kolbmalaiset hiihtävät viikon kukin ryhmä omilla laduillaan ja osa päättää retkensä Susitalakselle yöpyen kämpällä.

Leppoisia vaelluksia teille kaikille. Jonte.

KUOKTEN KUULUMISIA

Harvemmin on nykyään tullut kirjoiteltua tällä palstalla. Syynä ei kuitenkaan ole nukahtaminen tai mikään muukaan negatiivinen asia. Usein kai on niinkin kun asiat ovat kunnossa, ei tarvitse niin kovasti vakuutella.

Puheenjohtajana jatkaa Markku ja sihteerin tehtäviä jatkossakin hoitaa tämä vanha iänikuinen.

Kerhollamme on menossa 20-toimintavuosi. Rinnakkain sitä mennään tässä puolta vanhemman "emon" Tunturiladun kanssa. Ovtsin järjestämillä talvipäivillä käytiin joukolla mallia katsomassa. Osallistuttiin kaikkeen mahdolliseen, kuten saunomiseen poikien kanssa. Omia talvipäiviä on hiukan hahmoteltu. Tehtiin joukolla hiihtoretki paikalle, jossa ne aiomme pitää ja totesimme paikat kerrassaan mainioiksi.

Tätä kirjoittaessa on kevätpäivän tasaus. Ja kerhomme jäseniä jo Lapinhangilla.

Kerhoiltoja on ollut entiseen tapaan, kerran kuussa. Aihe retkeilyllisiä, parhaiden mahdollisten alansa ihmisten pitämiä. Ja sitten vähän tulevaakin toimintaa. Eläkeläisten- ja varttuneiden leiri Susikyrössä kerhomme toimesta on tapahtuma, jonne pääsemistä Kaiman kanssa jo kovasti odotamme. Tälle leirille mahtuu vielä mukaan.

Sarekille elokuun ensimmäisenä meitä on lähdössä "täysi lasti" eli 35 henkeä. Ei edes Tarvaisen Anteron pitämä kerhoilta monine sadekokemuksineen ole pystynyt pelottamaan. Jääkenkiä, hakkuja ja varusteita hankitaan ja ennen hankittuja kunnostellaan.

Mitäpä sitten muuta, kun osallistutaan TL:n juhlavuoden toimintaan. Etelässä on hankikelit parhaimmillaan, toivon, että susisiskoilla- ja veljillä myös Lapin selkosilla.

Anja

NJEALLJEN KUULUMISIA

Lehtemme syysnumerossa emme hiiskuneet sanaakaan, joten täytynee kaivella muistilokeroista vuoden vanhoja asioita. Tässä muutamia poimintoja kerhomme menneistä ja tulevista.

Eila, Vuokko, Timo, Kari ja Matti "juhlavaelsivat" kerhon 15. vuoden (ja Timon 50. vuoden) kunniaksi pääsiäisestä 2 viikkoa eteenpäin. Ahkiot läksivät vetäjineen liikkeelle Kiisalta ja päätyivät monen koukeron jälkeen melkein Susikyröön. Näin sivullisesta vaikutti, kuin aurinko ei olisi laskenut koko vaelluksen aikana, niin paahdetuilta näytti koko sakki.

Kesä- ja ruskalomien jälkeen kokoonnuttiin jälleen turinailtaan, tällä kertaa Tertin kartanon historiallisiin puitteisiin. Saimme mm. kuulla vanhan isännän mielenkiintoisen ja värikkään selostuksen kartanon vaiheista.

Syyskokouksessa valittiin edelleen Huttusen Pekka johtamaan ja Hämäläisen Eila kirjaamaan kerhomme tapahtumat sekä Kuitusen Airi totutulla tavalla pitelemään rahapussin nyörejä. Uutuutena kokeillaan emäntien asemesta isäntiä kahvipannun kahvassa.

Kerhon hiihtoretki pidetään maaliskuun puolessa välissä keväisellä Saimaan jäällä, tukikohtana Puumalan Kyllölä. Lehden ilmestyessä tiedämme jo, miten mukavaa siellä oli.

Ensi kesän ohjelmassa on täydenkuun purjehdus Linnasaareen 16.-17. elokuuta. Painakaapa tapahtuma mieleen. Muutkin kiinnostuneet ottakaa yhteys Eilaan.

Turistaan lisää, kun tavataan.

Retkiterveisin
Sirkka-Liisa

TSIETSAN KUULUMISIA

Kevättä on jo ilmassa, ja monen rinnassa palaa jälleen mieli ties minne. Etteikö vain kartat ole jälleen kaivettu esiin!

Takana on taas napakka talvi. Tsietsalaiset ovat kuulemani mukaan olleet liikekannalla siellä sun täällä, mutta marraskuussa olimme lähes 40 jäsenen voimin vuosikokouksessa Kuopiossa.

Esillä olivat ensimmäisessä käsittelyssä kerhon tulevat säännöt. Puheita ja mielipiteiden vaihtoa piisasi niin runsaasti, että ilta ennätti pitkälle ennen kuin pääsimme katselemaan oman keppikerhomme vaelluskuvia menneen kesän Sarekin retkeltä.

Kerhotoimikunta jatkaa entisin voimin, ja puheenjohtaja sekä sihteerikin jatkavat vielä ainakin tämän toimikauden.

Tsietsan kämppäasia on nyt saatu puihin, kun "kutsetin" kanssa kirjoitettiin sopimus autiotilan hallintaoikeudesta. Kämppätoimikunta sunnittelee parhailalan kämpän käyttöä ja tarvittavia korjauksia.

Tätä kirjoitellessani on Tsietsan keväinen retkihiihto Kuopio – Iisalmi enää reilun viikon päässä. Tähän lehteen tarinat eivät ennätä, mutta onpa sitten myöhemmin taas kertomista. Eikä ne tapahtumat siihen lopu, sillä tiedossa on jos monen moista. Olemme monessa mukana, mutta niistä sitten toiste.

Luistavia suksia ja aurinkoisia keväthankia kaikille.

PENA

KUHTTAN KUULUMISIA

On monta kuunkiertoa vierähtänyt kun viimeksi tälle palstalle olen kirjoitellut Kuhttan toiminnasta.

Moni on luullut, että Kuhttan on kuollut ja kuopattu. Ei, ihan pieni väre on ollut koko ajan. Edellinen pentulauma on kasvanut ulos, perustaneet perheitä, opiskelevat tai muuttaneet pois. Joitakin on jäänyt pesäkolon tuntumaan. Vaelluksella kesällä -85 tapasin kuhttalaisen aviopari, joilta sain kuulla, että pentuja olisi tulossa mukaan toimintaan.

Syksyllä otin yhteyttä nuoriso-ohjaajiin. Olivat erittäin myötämielisiä ajatukselle. Syksy meni menojaan, sateli ensi lumet alas kun kuhttalaiset kokoontuivat joulukuun alussa Matteuksen kirkolle avajaiskahville, että tutustumaan toisiinsa. Niin pyörähti toiminta käyntiin.

Ensimmäinen vierailija oli Tunturiladun uusi puheenjohtaja Yrjö Suuniittu, esitelmänään talvivarusteet retkellä. Tulevia tapahtumia on perheleiri, että vaellus Susikyröstä 1–10.8. välisenä aikana avoinna kaikille. Hyviä vaelluksia itsekullekin.

Alpiini

KAVTSIN KUULUMISIA

Tätä kirjoittaessani alkavat täällä etelässä hanget madaltua ja mieliteko Lapin lumille senkun voimistuu ja voimistuu.

Alkutalvi oli kerhossamme kiireistä aikaa niille, jotka ahersivat ahkioidentekotalkoissa. Saimmekin aikaan parisenkymmentä ahkiota, joita olemme jo kiskoneet retkillämme.

Kuluvan vuoden aloitimme arktisissa merkeissä. Tammikuun kerhoillassa tutustuimme lumiluolavaellukseen ja helmikuussa teimme nojatuolimatkan pohjoisnavalle. Maastopäivillämme maaliskuussa sitten rakentelimme igluja ym. lumimajoitteita.

Kevään kerhoilloissa tutustumme lääkärien johdolla sairauksiin retkellä ja siihen miten ravinto vaikuttaa suorituskykyymme. Alkukesästä teemme viikonlopun kestävän polkupyöräretken ja talkoilemme kämpällämme saunaa rakentaen sekä Susi-Talaksella puuvajaa kooten.

Syksyn vaativin urakka onkin sitten Saamelaiskäsityötapahtuman järjestäminen marraskuun lopulla.

Kun osallistumme kerhomme järjestämien tilaisuuksien lisäksi muihin Tunturiladun juhlavuoden tilaisuuksiin, niin eipä toiminnasta liene puutetta.

Hyvää kesää kaikille tunturilatulaisille

Kösä

OVTSIN KUULUMISET

Tunturiladun juhlavuosi on jo hyvän matkaa kevättä kohti kallistumassa. Ovtsilla oli ilo avata vuoden yhteiset tapahtumat XI talvipäivien vieton järjestämisellä tammikuun viimeisenä viikonvaihteena. Toisaalla tässä lehdessä asiasta kerrotaan pitkästikin.

Kerhokohtaisesti vuodenvaihteen kokoontumisia ovat olleet ensinnäkin hauska pikkujoulujuhla joka vietettiin siellä samaisella Hangasjärven kämpällä kuin talvipäivätkin. Pikkujoulun riisipuuroa oli syömässä puolisensataa kerholaista. Kaikkein pienimpiä "tonttutyttöjä ja -poikia" vilisti suuressa tuvassa aivan nokko. Auliksen joulupukki oli kumma kyllä muuttunut poronsarviseksi sahapukiksi. Tunnelma kuitenkin oli niin jouluinen kuin hirsituvassa hohtavien hankien sylissä takkatulen ja kynttiläin loisteessa suinkin voi olla.

Vuodenvaihde toi kerholle uuden puheenjohtajan. Emmehän me Hietalan Annukkaa olisi siltä paikalta päästäneet pois. Itse hän toivoi niin. Siispä tarkistimme rivimme ja huomasimme – ihan yksimielisesti, että "Arvon mekin ansaitsemme..." ja kun vastalauseita asianosaisen suunnalta ei kuulunut, valitsimme 4.11.85 Arvo Anivuon Ovtsin uudeksi vetäjäksi. Tuttu mies Arvo on laajemmaltikin pohjoisten tukikohtien talkoista. Johtokunnassa vaihtui vain yksi paikka eli Keski-Suomen "Pohjoiskalotin" edustaja Lauri Kuukkanen valittiin vanhan kaartin jatkoksi. Lasse ei mikään turha kaveri olekaan. Hän tekee puusta ja muusta mitä tahtoo. Tuorein taidonnäyte on talvipäiväkapustat. Koko johtokunta: Raili Jarva, Unto Kekkonen (varapj.), Pekka Kolari, Maija Kortemäki (kerhoemäntä), Lauri Kuukkanen, Eila Minkkinen, Aulis Sihvo ja Risto Åhlgren. Rahakirstun vartija ja jäsenkirjuri on edelleen Terttu Hokkanen. Sensijaan kerhon sihteeri on nyt myös vaihtunut: vuoden alusta aloitti Irma Hulkkonen kynänpyörittelyn (taatusti tehokkaammin kuin tämä vanha).

Tässä yhtenä tosiupeana hiihtosunnuntaina Ladun majalla oli täysi ovtsilaismiehitys, 14 henkeä Panu-poika mukaanlukien. Kiirettä piisasi, mehua kului, hiihtäjiä jatkuvasti pirtintäysi. Myöskin pienet hiihtokoululaiset hiihtivät reippaasti koelatunsa ja saivat tyytyväisinä muumitodistuksensa. Mukavaa oli, vaikka meikäläisen hiihtoharjoitukset siltä päivältä jäivätkin.

Tulevaisuuden kaavailuissa päällimmäisenä on kaiketi suunnistaminen Lappiin keväthangille – kuka mitenkin. Kerhon puitteissa osallistumme "napapiiriltä napapiirille" -hiihtoon. Lähtö Sevetistä sunnuntaiaamuna 23.3. etelään ja rajanpintaa kohti Susi-Talasta ja Raja-Jooseppia. Tällä erää lähtijöitä on kymmenen henkeä. Suksia jo rukataan ja ahkioita syynäillään (omani on levällään keskellä huushollia reunalistojen uudelleenasentamista odottamassa). Saara varmaan pakkaa jo "omituisia" eväitään! Lähtökuume nousee.

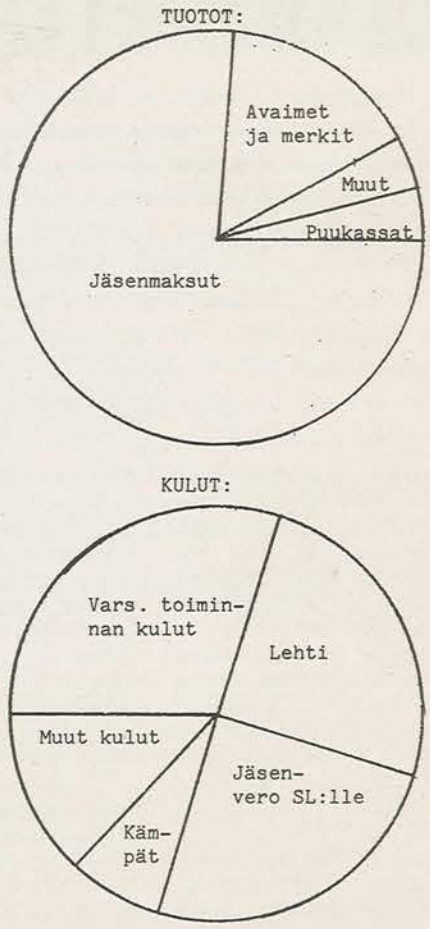
Tunturiladun juhlaa 30 vuotta nuorempana tässä varustaudutaan Ovtsin omiin 10-vuotisjuhlimisiin. Virallisesti ikävuodet täyttyvät vasta syksyllä, mutta saattaahan juhlamieltä pitää yllä koko vuodenkin. Teitä kaikkia tervehtien ja luistoja toivotellen

Ritvis

Ennakkotietoja taloudesta

Tunturiladun tilinpäätös vuodelta 1985 on valmistunut ja se on tätä kirjoitettaessa tilintarkastajien tarkastettavana. Sen käsittely kuuluu kevätkokouksen asioihin, joten tässä on ennakkotietoja suurten tyyliin. Tuotto- ja kuluerien jakaantuminen on esitetty ohessa. Varsinaisten yleiskulujen suurimmat erät ovat postimaksut, jäsenrekisterin hoitokulut, kokousmatkakulut ja jäsenvakuutus. Muihin kuluihin sisältyvät omaisuudesta tehdyt poistot, jotka ovatkin niiden ylivoimaisesti suurin erä. Tuottoja kertyi yhteensä hieman yli 95 000 mk ja kuluja runsas 74 000 mk, joten tilinpäätös osoittaa noin 21 000 mk:n ylijäämää. Tähän on "syynä" Tunturilatu -kirjasen valmistumisen ja postituksen siirtyminen kuluvan vuoden puolelle. Tukikohtiemme yhteinen palovakuutusarvo nousi yli 800 000 markkaan.

Vappu Hietala

Lieksan tapahtumasta syksyllä 1985

Jäsenistö on puheenjohtajan vaaliessa sanonut painavan sanansa. Noidalla on vielä sanansa asiasta sanottavana...

Karhunkaataja Väinö Heikkinen kertoili kotitalonsa pihamaalla tunturilatulaisille miksi hänen lapsillaan oli niinkin pitkät syntymävälit.

kuvat: Veijo Taavitsainen

Ritvis Loimio

TUNTURILADUN XI TALVIPÄIVÄT HANGASJÄRVELLÄ eli KAPUSTARINTOJEN TÄYDENKUUN HETKI

Jo vain Hangasjärven retkituvan seutuvilla keikkuvat oravat ja metsän jänöt ovat tottuneet monenlaiseen kulkijaan ja ulkomaankieliseenkin puheensorinaan. Olipa niillä kuitenkin ihmettelemistä tammikuun viimeisenä viikonvaihteena, kun satapäinen "kapustarintojen" joukko piti lystiä. Tosin nämä kapustarinnat olivat siivettömiä etelänelaviä – täysin lapinhulluja kuitenkin. Mukanaolemattomille kerrottakoon, että kapusta eli retkikeittöön sovitettu paistinlasta oli tämänkertaisten talvipäivien tunnus. Jarvan Raili esitti idean ja Kukkasen Lauri sorvasi niitä toista sataa vieraitamme vastaanottamaan ja ilahduttamaan.

Vaelluskilpailun lähtötunnelmia. Näennäisen rauhallista, mutta pian alkaa tapahtua – pois alta risut ja männynkävyt...

Talvipäivien järjestelyvuoro osui tällä erää Keski-Suomen Ovtsille – jo ehkä siitäkin syytä, että kerhomme saavuttaa syksyllä 10 vuoden iän. Kohtauspaikaksi valitsimme Hangasjärven retkituvan joka on rakennettu Keski-Suomen maakuntaurareitin huolto- ja majoituspisteeksi n. 26 km Jyväskylästä etelään. Seutu kuuluu Korpilahden kuntaan. Komea hirsinen päärakennus seisoo tukevasti Hangasjärven eteläpään kumpareella. Siinä on neljä kuuden hengen majoitushuonetta sekä suuri takkatupa. Rannassa on isohko sauna, keittokatos ja laavurakennelma. Lisäksi olimme hankkineet kaksi suurta kaminatelttaa. Etukäteen jännäsimme eniten säätä. Perjantaina kaikki taivaan merkit käänsivät meille kurjimmat puolensa: märkää räntää ilma sakeana. Viikkoa aikaisemmin paukkuivat sentään kunnon pakkaset. No, lähettelimme kauniita pyyntöjä ilman ukolle, joka soikin sitten ihan suotuisat kelit. Kun päästiin sunnuntaihin, aurinko jo säteili.

Perjantaiaamusta lähtien ovtsilaiset lämmittivät kämppää ja rahtasivat varusteita. Niemisen Aila ajoi perille hernerokkalastissa hitaasti ja hartaasti läpi räntäkelin, ja sai tienpäällä hurjastelevat "saabistit" tuhahtelemaan jotakin "naisautoilijasta tietysti". Iltaan mennessä kaikki alkoi olla jo kunnossa. Myös porkkananenäinen Hangasjärven mahtava Venla-lumiakka oli toivottelemassa pihalla ensimmäisiä talvipäiväläisiä tervetulleiksi. Heitä olivat Kavtsin "hiljaiset" tytöt Brita, Taimi ja Maire. Myös Kösä pykäsi telttansa jäälle. Ilta kului rattoisasti rupatellessa. Vielä aivan keskiyön tunteina perille ennätti Taavitsaisen perhe – pikkutytöt Saija ja Salla intoa täynnä.

Aamun valjetessa (ulkona kuivaa pikkupakkasta) koko tapahtuma rullasi käyntiin. Iloisia jälleennäkemisiä, lämpimiä halauksia, tunturikuulumisia jo vain tietysti, suksien suhinaa, parran turinaa. Siinäpä sitä kertyi reipasta joukkoa koolle reilun sadan hengen verran (kirjassa nimiä 111). Kerhoedustus oli kaikista muista tunturikerhoista, paitsi Oktasta ja Vihttasta eikä Hämeenlinnan Alppas-kerholaisiakaan näkynyt etukäteishuhuista huolimatta.

Kahvisteltiin ja odotettiin Stuorra-Ykää. Tunturiladun uusi puheenjohtaja Suuniitun Yrjö saapui viimeisenä parahiksi avaamaan yhdessä Ovtsin uuden puheenjohtajan Anivuon Arvon kanssa nämä yhdenneettoista talvipäivät tasan kello 12.

Vaelluskilpailulla sitten aloitettiin.

Ensimmäinen tehtävä selvisi saunarannan jäällä. Vitsaksista piti rakennella puunkantoteline, johon piti lastattaman 3 kiloa halkoja. Partioita lähti matkaan 22, joten polttopuista meinasi tulla pulaa ja niinpä liiteri tyhjeni hopusti. Katsojajoukko jakoi auliisti hyviä neuvoja ja kannusti omiaan. Monenlaista häkkyrää väännettiin. Kaikki pääsivät matkaan – ja myös perille. Matka ei ollut pitkä; mitähän 3-4 kilometriä paksuun hankeen auottua uraa. Mutta ne tehtävät. Kommentit ovat tässä. Koko tehtäväsarja oikeine vastauksineen näkyy toisaalla.

Tehtävä 2
tunnistettava viidenlaisia kasveja. Vastauksista löytyi kenkäheinää, linnunruokaa, humalaa, hamppua, käpyjä, jouhia ynnä muita lillukanvarsia.

Tehtävä 3
erilaisia ötököitä. Mukana oli eränkävijän oma lintu, mutta kävipä niin että kaikki eivät tunteneet kuukkelia. Samoin mustarastas ja korppi sekosivat toisiinsa ja kääpiöpäästäisestä tuli peräti dinosaurus. Vaikeuksia tuottivat viljamin ja sopulin erotteleminen. Yhtään täysiä pinnoja ei löytynyt. Prepaaraattori Pentti Alaja Vesannolta oli ystävällisesti lainannut eläimet kilpailuun. Hulkkosen perhe huolehti niiden kuljetuksesta ja muustakin huollosta.

Tehtävä 4
Ensiapu: oppimista näissä asioissa aina vain riittää.

Tehtävä 5
tiesittekös muuten mikä kirsu on? Onko se jäniksen ääni, jäniksen urospuolinen pentu, poronvasa vai kissa? Ettei vain ufo tai jälki lumessa?

Tehtävä 6
vanhat esineet aiheuttivat päänvaivaa. Oli poltinrautaa, pärepihtiä, kurikkaa, vyyhinpuuta, hirsipuuta (sic.), ketunrautaa, oluthaarikoiden kuivaustelinettä, kynttilänsaksia, voilastoja. Eipä tunturilatulaisilta puutu mielikuvitusta, eipä ei.

Tehtävä 7
Kaksi vain tiesi, että ketju oli purettavaa kylppäriketjua ja toinen näistä tietysti oli Vallu vanhana talonmiehenä.

Tehtävä 8
vaikeutta tuotti maakuntauran pituuden arviointi ja tuntuipa vuodessa olevan turhan paljon täysikuita (huokasi "kuuhullu" Saara) kuin myös lumikiteissä särmiä.

Tehtävä 9
perinneruoat pistivät "rastia ruttuun" ja ohravelli sotkeutui muttiin.

Tehtävä 10
Viimeinen koetus oli samalla jälleen yleisörasti. Kaksinkairaus oli katkaista ainakin yhden peukalon (toivottavasti se on jo parantunut). Partion molempien jäsenten piti näet yhdessä kairata ja pitää kairan varresta kiinni. Parhaat saivat aikaan 16 vesireikää, mutta se aiheutti veden valumisen otsaltakin.

Vielä siitä ensimmäisestä tehtävästä sen verran, että saunapuitten kannossa paljokkaimmat kunnostautuivat yli kaksinkertaisella määrällä. Yhdellä vain oli tasan 3 kiloa (tarkka käsivaaka).

Maalissa Ovtsin hehkeät kisatytöt Aulikki, Maija ja Minna ottivat kilpailijat hoteisiinsa. Taisi olla tarjolla päivän parhaat mehut.

Niinhän se kisa käytiin. Kun tulos saatiin selville, osoittautui että Kouvolan pojat Ilvonen & Leinonen keräsivät eniten pisteitä. Onnea.

Kisan jälkeen sauna pullisteli löylynlyöjiä, koska käytettävissä oli vain yksi sauna. Sieltä miesten keskeltä Kuokten tytötkin selvisivät putipuhtaina. Hernerokka teki myös kauppansa ja sen suhteen oltiin ohjelmassa etuajassa. Muuten etukäteisaikataulu piti kutinsa.

Tunturikerhojen yhteispalaverissa oli esillä paljon ajankohtaista ja keskustelu kävi vilkkaana. 40-vuotisjuhlien viettoa suunniteltiin, erilaisia tapahtumia selviteltiin, talkoita, "napapiiriltä napapiirille" -hiihtoa jne. Juhlavuoden tunnus sai lopulta ratkaisunsa. Se on nyt sitten tunturiretkeilijän puukko, vähän roheempi versio Rosellin "mummun hampaasta", jota Antero ja Yrjö esittelivät.

Iltajuhla alkoi rakotulilla pihapiirissä. Sihvon Aulis rakenteli tulet ja kuukin kurkisti pilven lomasta meitä tunturisusia ja sudenpentuja. Mukana oli hyvä joukko ensikertalaisia talvipäivien viettäjiä. Heille Åhlgrenin Risto vaimonsa Minnan avustuksella tarjosi mehuhuikat talvipäiväkasteeksi. Vähän kokeneemmat yrittivät kolmijalkajuoksua.

Siirryttiin sisälle tupaan – kaikki sinne mahtuivat, mikä vain lisäsi tunnelman tiiviyttä. Olipa mukana "ihan oikia ihminen", keskisuomalaistunut saamelainen Aimo Aikio (Samulin veli) kauniissa utsjokisessa nutussaan. Hän kertoi Pohjolan asioista, saamelaisesta opintiestä, poroelinkeinon murroksesta ja vastaili auliisti ja asiantuntevasti moniin kysymyksiin. Hänen kanssaan olisi koko ilta hyvinkin vierähtänyt, mutta Ovtsin tytöillä oli kahvipannu kuumana ja täytekakut tarjottavana. Niinpä Annukka Hietala saatteli riimitellen koko ystäväjoukon juhlakahville. Ja sitten seurasivat ne perinteiset arpajaiset: toisia onni potki, toisia ei.

Illan edetessä päästettiin pelimanni täyteen vauhtiin ja töppöset alkoivat saada kyytiä tuvan lattialla. Ilmapuntari näytti jo semmoisia lukemia, että lensi seinältä. Puolenyön tietämissä kukin löysi makuupussilleen kallistumistilaa.

Sunnuntaiaamuna emännillä oli aamupuurot. Ja kun niistä selvittiin, johdatti Risto väen taas pihamaalle. Turhaan odottelimme erästä maakuntauran hiihtäjää. Risto Vuolle-Apialan oli tarkoitus tulla kertomaan "kättensä töistä" eli Keski-Suomen ulkoilureittiverkostosta, jonka varrella Hangasjärvi on vahva lenkki Jämsän, Keuruun ja Jyväskylän suuntiin. Flunssa oli kuitenkin Riston nujertanut. Seuraavat nujerrukset sai kokea koko väki, sillä Minna leikitti meitä laurentsialla, joka tuntui reisissä pitkään... maanantaina, tiistaina, keskiviikkona...

Hupiviestistä näytti olevan ihan silkkaa hupia. Seutukunta ainakin kajahteli naurusta. Nelijäseniset partiot joutuivat Kolarin Pekan ohjeiden mukaan laskemaan mäkeä liukurilla, hiihtämään ilman sauvoja pakki kainalossa avannolle, lappomaan reikäkauhalla vettä pakintäyden ja viimeinen viestinviejä viemään minisuksilla pakin rantatörmästä ylös. Vallu sai kovan tuomion "sinut erotetaan, hei, sinut kyllä erotetaan". Uhkaus hälveni kun hupikisan tulos julistettiin. Vallun pakki oli kuin olikin täysin ja se ratkaisi voiton.

Loppuseremoniat suoritettiin pihamaalla. Parhaat saivat palkintonsa, Njeälljen pojatkin. Ja kaikkihan me lauloimme. Äkkiä nämäkin talvipäivät siirtyivät muistoihin ja tallentuivat luupäiseen nahkakantiseen.

Oli ilo olla jujuilemassa (sanottuna näin Ovtsin näkökulmasta) ja ilo tavata niin paljon ystäviä. Ja piipittäen kapustarinnat lähtivät omiin suuntiinsa auringon kullatessa maisemat matkanteon varrella.

Vappu Hietala. Vappu on hauska ja taloutemme hyvällä mallilla – hymystä sen jo näkee.

"Laurantsia-laurantsia", joka ei seuraavana päivänä tuntenut mitään pohkeissaan – pinnasi kyykistyksissä, tai sitten ei ollut piirissä mukana.

ERITYISESTI TALVIPÄIVILLE RIIMITETTY TUNNELMALAULU

Suuren metsän kätköön haluan
nähdä tunturinkin mahtavan
kurut, joissa riekot taapertaa
minut lumoaa.
Istun ääreen pienen nuotion
kaikki kiire täältä poissa on
suuri hiljaisuus vain muistuttaa
mieti uudestaan.
Turvekammin hämyyn uinahdan
tuiskut raivotkoon.
Pohjanpalot öisen taivahan
mielen valaiskoon.
Ajan hukatun sain takaisin
siksi metsänpeittoon taivalsin
Uudeksi kun minut aina saa
vapaa, villi maa.
Sävel: "Lumihiutaleita hiljalleen..."
Peteli

Sitä vain taipaleelle. Halot selkään ja vähän päreitä kainaloon – sukset kohti tuntematonta...

Vaelluskisan tulokset

1) Ilvonen Tapani/Leinonen Risto Kouvola 43,5, 2) Alapuranen Jorma/Lamminjoki Kyösti Kavtsi 41,5, 3) Korhonen Jaakko/Niinikoski Eero Kolbma 39,5, 3) Pajunen Tauno/Mättö Uolevi Kuokte 39,5, 5) Lonka Seppo/Taavitsainen Veijo Kuovza 39,5, 6) Civill Terttu/Leinonen Elias Kolbma 38,5, 7) Jokinen Anja/Selenius Olli Kuokte 38, 8) Mäntynen Alpo/Amper Olavi Kuhtta 37,5, 9) Hietala Vappu/Kramsu Paavo Logi 37,5, 10) Maula Hannu/Maula Marita Kavtsi 36, 11) Kanerva Kalevi/Raittinen Marjatta Logi 35,5, 12) Kivilaakso Hemmo/Nikula Antti Logi 34,5, 13) Oinonen Esko/Pitkänen Veikko Njeällje 34,5, 14) Melto Eero/Luhas Eino Imadra Igloo 34, 15) Salonen Reijo/Lehtinen Eino Kolbma 32,5, 16) Leinonen Salme/Reiman Jorma Laavusta 32, 17) Väisänen Niilo/Salonen Pirkko 30,5, 18) Pajunen Anja/Oksanen Helena Kuokte 29, 19) Mattlar Nina/Mäkelä Martti Kolbma 25,5, 20) Tyrväinen Mirjam/Tyrväinen Veikko Njeallje 24, 21) Pyykönen Tuula/Keränen Kalle Kolbma 23,5, 22) Salonen Jouni/Keränen Pasi "Klopit" Kolbma 20.

Tehtävien laatimisesta vastasivat: Saara Koivunen, Raili Jarva, Risto Åhlgren, Arto Honkonen, Paavo Pohjola sekä ensiaputehtävästä Seppo Raivio.

Luontoladun tehtävät ja tulokset

Kisan oli pääasiassa laatinut Saara Koivunen. Kilpailijoiden tehtävänä oli ainakin kahden nisäkkään tunnistaminen, linnun, kasvin, perhosen, kalan, sienen, kiven, ja karttamerkin tunnistaminen. Ensiaputehtävässä tiedusteltiin elvytysrytmiä yksin elvytettäessä. Tiedusteltiin mille luonnonsuojelualueelle on viimeksi siirretty metsäpeuroja ja montako kaupunkia on Keski-Suomen läänissä?

Ladun hiihti ja vastaukset jätti 45 henkilöä. Täysosuman 12 oikein vastanneita oli kolme: Yrjö Suuniittu Kolbma, Eero Niinikoski Kolbma ja Hannu Maula Kavtsi.

Hupiviesti. Vaikka ei se niitä osanottajia naurattanut jotka seulalla avannosta pakkia täyttivät, mutta Hih-hih-hii, katsojilla oli sen hauskempaa...

HANGASJÄRVI 25.1.1986

Nyt kun pääsen eteenne tähän
Ovtsista aion kertoa vähän.
Hyvähän tässä on ääntänsä käyttää
kerhomme kun syksyllä kympin jo täyttää.
Silloin kun synnyimme, seitsemänkuusi,
asia ei ollut enää edes aivan uusi.
Alullepanosta oli kulunut jo melkein kolme vuotta,
ja täällä tuumattiin – ei edes suotta
kummia pyydetä Tunturiladusta mukaan,
jos ei siellä vaikka touhujamme todeksi usko kukaan!
Mutta, synnytys onnistui sillä kertaa,
ja voin sanoa, Ovtsi on kerho vailla vertaa.
Kerhoon kokoontui todella kunnon väki,
sen perustajajoukko jo heti kättelyssä näki.
Alussa Jouko johteli puhetta,
suunnat antoi,
ja alkuunpanijan otteilla vastuuta kantoi.
Luontevasti nuija sitten Pekalle siirtyi,
ja sinä aikana toimintaa rutkasti muistiin piirtyi.
Itselleni sattui oikein sopiva sauma,
kun koossa oli jo aktiivinen, toimiva lauma.
Sitten huomattiin että: Arvon mekin ansaitsemme,
ja nyt hänelle uskollisuutta lupailemme.
Paljon olemme tahollamme toimineet
ja arvokkaita hetkiä muistoihimme poimineet.
Sitten on nämä valtakunnalliset yhteiset jutut,
näissä saa tavata hyvät ystävät tutut.
Hieno kun johtoporras meitä näin suosi,
kun on vielä tämä Tunturiladun juhlavuosi,
että saimme Teidät tänne kutsua,
– ja nyt ottamaan kahvia ja kakkua!

Annukka

Lämmin kirja Lapin elämästä ja linnuista

Pappila, L. 1985: Elämäni laitumet. Päiväkirjamerkintöjä vuosilta 1943–1962. – Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 160 s.

Enontekiön Markkinassa asuva Lauri Pappila on pitänyt päiväkirjaa tapahtumista vuosina 1943 – 62. Moni muistaa ehkä vielä viime vuonna lähetetyn TV-ohjelman, missä Lauri veisteli puulintuja ja teki välillä päiväaskareita. Juhani ja Leila Lihtonen ovat toimittaneet päiväkirja-aineiston kirjaksi ja Matti Saanio on kuvannut Pappilan perheen elämää yhden vuoden ajan.

Lapissa jokaisella vuodenajalla on omat työnsä, jotka on kirjattu tarkasti kirjaan. Laurin merkinnät ovat lyhyitä, mutta silti niistä hahmottuu eläminen elämän ja luonnon kiertokulussa. Huhtikuun alkua: 4.4.1950 "On lumi-ilma. Lauha. Kävimä isän kanssa heinässä. Meiltä oli viety heiniä. Laitoin risuja lehmille. Ammuin jäniksen".

Lapin ja erityisesti sen asukkaiden ystävälle kirja antaa paljon ja tuskin se jättää ketään kylmäksi. Itse yritin etsiä kirjasta kiljuhanhihavaintoja, mutta vähäisiksi jäivät. Vaikka Laurikin oli niitä jokusen ampunut. Pohjoisessa lyhyt talvipäivä kuluu välttämättömissä askareissa. On hakattava puita, ruokittava lampaat ja koettava verkot sekä varmistettava, että huomennakin olisi syötävää.

Lihtoset ovat tehneet paljon työtä kirjan kanssa ja lopputulos on kiitettävä. Vaikka päiväkirjaosuus loppuukin vuoteen 1962, elämä on jatkunut. Lauri kirjaa yhä edelleen tapahtumat. Korsusta, evakon jälkeisestä ensiasunnosta, on tullut Laurin työhuone, missä entisestä ansapyytäjästä on tullut puulintujen tekijä. Kirjan lopussa on hakemisa sanoista ja Markkinan seudun paikoista sekä Pappilan sukupuu. Sieltä jokaiselle selviää, mitä tarkoittaa, kun iilissä tulee hyrräjoen rantaan, missä on koijurutossa jaara.

Antti Karlin

Tunturilatulaiset Lapin linnustoa tutkimaan

Tänä vuonna aloitetaan ns. Euroatlas, mikä tarkoittaa koko Euroopan linnuston tutkimista 10x10 km:n yhtenäiskoordinaattiruudustossa. Suomessa on lähes 4000 tällaista ruutua ja atlaksen tarkoituksena on tutkia kunkin ruudun lajisto ja kunkin lajin runsaus, joten työtä riittää.

Euroatlakseen voi osallistua jokainen ja maastotyö on helppoa. Ajatellaanpa vaikka retkeä Utsjoen Sammuttijängän seudulla. Yleensä tunturiretkeilijällä on mukanaan vihko, kynä ja kiikari ja lintujakin tunnetaan jonkin verran. Kun on leiriydytty esim. Kuivajärven kaakkoisrannalle eli olemme yhtenäiskoordinaattiruudussa 770:52. On 28. heinäkuuta ja lähdemme muutaman tunnin retkelle, jolla näemme 24 lintulajia. Kustakin lajista merkitään ns. atlasindeksi (1–20), mikä määräytyy sen mukaan, kuinka todennäköinen on kunkin lintulajin pesintä kyseisessä ruudussa. Esimerkiksi havaittu riekkopoikue merkitään indeksillä 13 ja varoitteleva kurki indeksillä 08. Eli kustakin lajista riittää suurin indeksi kyseisestä ruudusta.

No entäs sitten runsaus. Se onkin vaikeampi juttu. Mutta jos retkeilemme kyseisessä ruudussa esim. kaikki mahdolliset kuikkajärvet tutkien, voimme todeta, että kyseisellä ruudulla pesii neljä kuikkaparia ja tämä ei vaadi kovin paljon työtä. Sen sijaan esim. tavimäärää ruudussa on vaikeampi havaita. Tällöin sen kohdalta voi jättää runsausarvion pois. Eli laitetaan kaavakkeille ainoastaan sen tieto, joka siihen voidaan luotettavasti kirjata.

Euroatlas on valtava haaste maamme lintuharrastajille ja nyt lintuharrastajat toivovat, että muutkin osallistuisivat atlakseen. Jokainen havainto tuo uutta tietoa maamme linnustosta ja kunkin lajin runsaudesta. Kaavakkeita ja ohjeita voi tilata os. EUROOPAN LINTUATLASKOMITEA, Yliopiston eläinmuseo, Pohj. Rautatiekatu 13, 00100 Helsinki. Lisätietoja pääorganisaattori Tanskanen puh. 90-402 7308 (to klo 17–19 ja pe klo 14–15). Tunturilatulaisten motto olkoon: TUNTURILINNUT EUROOPAN KARTALLE:

Tunturiladun tukikohtien varausmenettely

Tunturiladulla on omistuksessaan kolme hienoa ja omailmeistä tukikohtaa Lapissa. Niitä on varattu vuotuisessa ohjelmassa olleita "viikkoja" varten. Varauksista on ilmoitettu Tunturilatu-lehden ja jäsenkirjeiden välityksellä. Näin on haluttu aktivoida jäseniä mukaan ja toisaalta ilmoittaa muille, että tukikohta on varattu ensisijaisesti kyseiselle "viikolle" osallistuville.

Tukikohtien vaatiessa yhä enemmän huoltoa sekä pientä kunnostusta ja korjausta, on yhteisesti sovittu käytäntö, jonka mukaan tunturikerhot ottavat (ne, jotka haluavat) vuorollaan hoitovastuun kustakin tukikohdasta kalenterivuodeksi kerrallaan. Tästä korvauksena on myös tullut tavaksi, että hoitovastuussa oleva kerho saa varata itselleen nimikkoviikon tai kaksikin viikkoa.

Koska tunturikerhoja on kaksitoista ja koska niihin kuuluu kaikkiaan vain vajaa puolet Tunturiladun jäsenmäärästä, on johtokunnan ollut pakko miettiä kaikkia tasapuolisesti kohtelevaa, oikeudenmukaista varausmenettelyä. Tällä hetkellä ongelmia – pieniä sopeutumisvaikeuksia voi syntyä vain Susikyrössä ja sielläkin vain sesonkiaikoina.

Johtokunta esittääkin varausmenettelyksi seuraavaa:

– Vain hoitovastuussa oleva tunturikerho voi varata Susikyröstä viikon huhtikuussa ja/tai syyskuussa, mutta ei kuitenkaan pääsiäistä edeltävää eikä sen jälkeistä viikkoa.

– Muina aikoina voivat muutkin kuin hoitovastuussa olevat tunturikerhot varata omat viikkonsa Susikyröstä.

– Susi-Talakselta ja Susi-Kiisalta voivat kerhot varata omat viikkonsa milloin tahansa. Etusijalla ovat kuitenkin Tunturiladun Nuoriso-, Susi- ja Eläkeläisviikot sekä hoitovastuussa olevan kerhon viikot.

– Varauksesta on tehtävä johtokunnalle anomus riittävän ajoissa, jotta siitä voidaan ilmoittaa Tunturiladun jäsenistölle (esim. talven hiihtoviikosta edellisen vuoden Tunturilatu-lehden syysnumerossa sekä kesän tai syksyn viikosta kevätnumerossa).

– Periaatteena on pidettävä, että varauksessa olevan tukikohdan rakennukset ovat varauksen tehneen kerhon käytössä. Jos joku muu tunturilatulainen haluaisi osallistua samalle viikolle, taikka haluaisi eräretkensä alkamiseksi tai päättämiseksi majoittua varauksen alaisen tukikohdan rakennuksiin, on hänen tästä etukäteen sovittava varauksen tehneen kerhon edustajan kanssa. Toisaalta on varattuun tukikohtaan aina mahdollisuus majoittua omiin majoitteisiin ilman eri sopimusta. Saunan käytöstä on tällöinkin sovittava paikan päällä varaajan kanssa.

– Alle kymmenen (10) henkilön ryhmille ei tukikohtia voi kuitenkaan varata.

– Varausmenettelyssä on muistettava, että kerhon varaamille viikoille osallistuvien on oltava Tunturiladun jäseniä. Tällaisten Tunturiladun hengelle vieraiden rajoitusten laatimiseen on jouduttu, jotta selkeytettäisiin tilanne puolin ja toisin. Menettely tarjonnee tunturikerhoille mahdollisuuden yhteisten, kerhon toimintaa aktivoivien tapahtumien järjestämiseen. Samalla heillä on varmuus siitä, että he mahtuvat varaamalleen kämpälle. Myös muilla tunturilatulaisilla on kerhojen varauksista huolimatta mahdollisuus täysipainoiseen yhteisten tukikohtiemme käyttämiseen kaikkina muina viikkoina vuodessa. Tilaa on myös kevään hohtavien hankien sekä loistavan ruskan aikaan, sillä onneksi kummankaan tarkkaa ajankohtaa ei voida ennalta tietää. Kaikissa tapauksissa on aina muistettava, että SOPU SIJAA ANTAA.

Johtokunta

Varausmenettelystä päättäminen

Edellä esitettyä Tunturiladun tukikohtien varausmenettelyehdotusta käsitellään ja varausmenettelystä päätetään Tunturilatu ry:n kevätkokouksessa 10.5.1986. Jokaisella tunturikerholla kuten myös yksittäisellä Tunturiladun jäsenelläkin on tämän ehdotuksen pohjalta mahdollisuus tehdä oma perusteltu kirjallinen muutos- tai täydennysehdotus riittävän ajoissa osoitteella: Tunturilatu ry, Johtokunta, Fabianink. 7, 00130 Helsinki 13.

Vapaa-ajan moottorikelkkailu

Tunturilatu r.y:n kirje Ympäristöministeriölle

Lausunto ympäristöministeriön maastoliikennetoimikunnan mietinnössä esitetystä maastoliikennelakiehdotuksesta.

Ympäristöministriö asetti 7.11.1984 toimikunnan valmistelemaan ehdotusta maastoliikennelainsäädännöksi. Keväällä 1985 oli eräässä viikkolehdessä laaja artikkeli, joka käsitteli vapaa-ajan moottorikelkkailua ja antoi selvän vihjeen vapaa-ajan kelkkailun vapauttamisesta kolmen pohjoisimman läänin alueella kyseisissä lääneissä vakinaisesti asuville. Tunturilatu r.y. esitti tuolloin toimikunnalle (6.6.1985) vastustavan mielipiteen vapaa-ajan kelkkailun vapauttamiseen esittäen samalla rakentavan vaihtoehdon, joka najautui voimassa olevaan "Lakiin moottorikäyttöisten ajoneuvojen maastokäytön rajoittamisesta".

Maastoliikennetoimikunta, jossa ei ole yhtään retkeilyjärjestöjen edustajaa, on kuullut yhteensä 76 asiantuntijaa. Näiden joukossa on runsaasti moottoriajoneuvojärjestöjen tai kyseisiä ajoneuvoja myyvien yritysten sekä matkailuelinkeinonharjoittajien edustajia, mutta ei ainoatakaan retkeilyjärjestöjen edustajaa. Samoin on toimikunta luetteloinut 13 esitystä, aloitetta tai selvitystä, joiden joukossa ei ole yhtään retkeilyjärjestöjen kannanottoa. Kuitenkin juuri retkeilyjärjestöjen jäsenet ovat kokeneet "villin" vapaa-ajankelkkailun mukanaan tuomat kärjistyneet tilanteet jokamiehenoikeuksilla retkeileville tarkoitetuilla autiotuvilla.

Laki moottorikäyttöisten ajoneuvojen maastokäytön rajoittamisesta helpotti jo vaikeaksi muodostunutta tilannetta, vaikka em. haittoja ei valvonnan vaikeuden vuoksi voitukaan täysin eliminoida. Esimerkkejä olisivat voineet kertoa juuri erämaassa liikkuvat ja autiotuvilla yöpyvät retkeilijät. Myös poroelinkeinon harjoittajille ja kalastusta ym. valvoville viranomaisille lienee villinä rehoittavan moottorikelkkailun haitat olleet tuntuvia.

Nyt ehdotetun maastoliikennelain 3 § 2 momentin 6. kohdassa esitetään moottorikelkkailun – siis ns. vapaa-ajan virkistyskelkkailun vapauttamista Lapin läänissä siten, että vakinaisesti asuinkunnassaan asuvalla olisi vapaa kelkkailuoikeus oman kuntansa sekä kotikuntaan rajoittuvien naapurikuntien alueilla. Siis esim. Kittilässä asuvalla olisi vapaa kelkkailuoikeus Kittilän lisäksi myös Kolarin, Muonion, Enontekiön, Inarin, Sodankylän ja Rovaniemen maalaiskunnan alueilla. Tämä on lähes yhtä laaja oikeus kuin aikaisemmassa ajatuksessa.

Jos tällainen laki tulisi voimaan, olisi valvovan henkilökunnan ja mahdollisesti myös poliisien lukumäärää lisättävä tuntuvasti Lapin läänissä ja siitäkin huolimatta yksittäiset tapaukset tulisivat osoittamaan, että jokamiehenoikeuksilla liikkuvat ja erämaasta virkistystä hakevat joutuvat moottorikelkoilla liikkuvien terrorin kohteeksi.

Tunturilatu r.y. haluaakin esittää,

että maastoliikennelakiehdotuksesta poistetaan 3 §:n 2 momentin 6. kohta ja että ns. virkistyskelkkailua varten ryhdytään pikaisesti suunnittelemaan Lapin läänissä moottorikelkkareittejä, joiden suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset peritään moottorikelkkailijoilta. Reitit tulee suunnitella sellaisille alueille, jotka eivät ole eräretkeilyn suosikkialueita, sekä siten, että moottorikelkoilla virkistäytyäkseen liikkuvat eivät voisi tukeutua metsähallituksen autiotupiin. Reittien suunnittelussa tulee ottaa yhteys retketkeilyjärjestöihin.

Tampereella, 11. maaliskuuta 1986
Tunturilatu r.y.

Yrjö Suuniittu
puheenjohtaja
Antti Karlin
sihteeri

Tunturissa tapahtunutta

Olimme olleet vasta pari yötä tunturissa, eikä kilometrejäkään juuri rasitukseksi asti ollut ehtinyt kertyä. Siitä huolimatta poika vaikutti jotenkin oudon haluttomalta, väsyneeltä ja valittelikin turhista. Se ei ollut ollenkaan hänen tapaistaan. Sitäpaitsi tunturissa kulkeminenkin on ollut mieluista ja siksi meitä kummastutti pojan käytös. Asiasta syntyi sanaharkka isän ja pojan välille. Siitä kimpaantuneena poika läksi kuin tuulispää kapuamaan tunturin kuvetta ylös, eikä häntä kohta näkynyt lainkaan. – Meillä oli tarkoitus lähteä Saarijärven kämpältä syvemmälle tunturiin, mutta reittiä ei vielä tarkemmin ollut päätetty. Niinpä isäkin sai jalat alleen ja teki varmaan "rinkkaselässäjuoksuennätyksen". *Kun me – perheen naisväki, äiti ja tytär – tavoitimme heidät lopulta, oli rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto!* Siispä jatkoimme taas porukalla taivallusta. Taukoja piti kuitenkin pitää aiottua tiheämpään ja samalla suoritettiin aina pienet tankkaukset, varsinkin pojalle kelpasi syöminen. Jotenkin homma tuntui edelleen hiukan epävarmalta pojan takia ja niin päätimme kulkea toistaiseksi suurin piirtein tuttuja reittejä. Paljon myöhemmin ilmeni, että se osoittautui oikeaksi ratkaisuksi. – Vähän ennen Kuonjarjohkan kämppää tuntui tilanne vaativan kunnon sapuskaa. Ruokaa odotellessa poika kävi pitkäkseen varvikolle ja nukahti heti, sammui kuin saunalyhty. "Pavut loppui", arveli isä. Kun aikansa kulkee, väsyttäähän se meitä muitakin. Mutta meillä aikuisilla on "vararavintoa" kulutettavaksi, taasen perheemme nuorisolla sitä ei juuri ole, ainakaan pojalla. Tosin edellisenä kesänä ei pojalle tällaisia uupumisia tullut, vaikka onkin vielä alle 1,5 metrinen.

Ruokailu ja kunnon lepotauko piristivät kummasti meitä kaikkia. Niinpä suunnistimme kohti Meekonjärveä. Löysimme nyt helpomman reitin tälle välille verrattuna aikaisemmin kulkemaamme. Myöhään illalla saavuimme uupuneina tutulle, hienolle leiripaikalle. Se tuntui suorastaan turvapaikalta. Seuraava päivä olikin luppopäivä, ja voimme rauhassa taasen ihastella Meekonjärven jylhän kaunista maisemaa. Se kuuluu meidän mielissämme siihen pohjoisten maisemien ryhmään, joihin ei tunnu koskaan kyllästyvän. Saimme lämmitellä aamuauringossa väsyneitä ja kankeita jäseniämme. Katselimme, miten sumu häipyi Saivaaran laelta.

Edellisen päivän sää vaihteli aika lailla: sumuisesta, vettä tihkuvasta kylmästä ilta-auringon helteeseen! – Tähän mennessä oli selvinnyt, että poikaa oli purrut säärestä jokin äksy ötökkä. Koko jalka oli hyvin kipeä ja säässä oli iso tulehtunut alue. Tämän tuntemattomaksi jääneen otuksen vihat oli poika saanut ilmeisesti jo ennen tunturiin tuloa tai viimeistään alkutaipaleella. Tulimme loppujen lopuksi siihen tulokseen, että kaikki oikkuilut yms. oli ilmeisesti laskettava tämän syyksi. Mitäpä tästä opimme?!...

Allergisen perheen vakiovarusteisiin kuuluu aina pienoisapteekki, mutta, mutta... Juuri se määrätty voide, joka tässä tapauksessa olisi ollut tärkein ensiapu, oli tietysti jäänyt kotiin! Voi pahus! Nyt oli vain yritettävä pärjätä niillä aineilla, joita oli mukana. Tilanne ei näyttänyt erityisen lupaavalta, sillä yöllä pojassa lienee ollut kovastikin kuumetta. Särkykin paheni niin, ettei jalalla kärsinyt astua. Lääkkeen ansiosta poika varmaan nukahti päivällä. Isä ja tytär palasivat ympäristöön tekemältään tutkimus- ja kuvausretkeltä juuri, kun poika heräsi. Jalkaa tarkasteltiin taas verenmyrkytyksen pelossa. Onneksi melkein vieressä oli erämaapuhelin, jolla olisi voinut tilata vaikka lentokoneen, jos niin hätä olisi tullut. Ihan niin hälyttävä tilanne ei vielä ollut. Myöhemmin illalla alhaalla kämpällä käydessä tavattiin 3 ystävällistä naisretkeilijää. Rupateltaessa tuli kerrottua pojan jalasta – ja kuinka ollakaan – heillä oli juuri sitä voidetta, joka meiltä jäi kotiin. Heiltä saimme tätä kullanarvoista ainetta. Jos tilanne ei menisi parempaan suuntaan aamuun mennessä, lupasivat tytöt antaa vielä jotain rohtoa kuumeiseen tulehdukseen. – Kiitos vielä tytöt! – Heistä joku oli ihan terveysalan ammattilainen, mikä tuntui suorastaan helpottavalta tiedolta tässä hämmingissä. Yötä kohti punoitus jalassa alkoi kuitenkin hieman rauhoittua ja kuumekin oli laskenut päivän mittaan. Seuraavana aamuna poika tuntui jo virkeältä ja jalka niin paljon paremmalta, että hän halusi jatkaa matkaa. Rohtoja ei tarvittu! Aamupäivä vielä lepoa, iltapäivällä koottiin kamppeet ja lähdettiin hissukseen eteenpäin Vuomakasjärvelle. Siellä me tavoitimme sateenkaaren pään ja sade puolestaan tavoitti meidät. Sateen tauottua saimme leirin pystytettyä. Poika oli pystynyt kulkemaan melko mukavasti ja jalka tuntui olevan melkein kunnossa. MUTTA – jalan lähempi tarkastelu osoitti ihan muuta! Äiti melkein parkaisi nähtyään jalan. Punoitus oli taas levinnyt laajalle alueelle ja keskusta oli tummanpuhuva. Mikä nyt neuvoksi!! Arvelimme olevan parasta ruveta etsimään lyhintä reittiä maantielle. Sijaintimme oli kuitenkin sellainen, että lähtipä mihin suuntaan hyvänsä, matka oli melko pitkä – vähintään 2 yötä + paljon pitkiä kävelymatkoja – ennenkuin oltaisiin maantiellä. Ja tällä pojan jalalla ei nyt kertakaikkiaan voisi kävellä! Ei muuta kuin päät pehkuihin ja lepoa, ehkä huominen olisi viisaampi.

Seuraavana päivänä ilmojen haltija oli oikullisella päällä. Siitä huolimatta – tai juuri senkin vuoksi – tehtiin vain pieniä kävelyretkiä ympäristöön eli sen minkä pojan jalka salli, ettei taas rasituksesta pillastuisi. Isä ja tytär patikoivat pitemmän retken ja palasivat vasta illalla, jolloin pojan jalan tarkastelu osoitti sen olvan rauhoittumaan päin. Ennenkuin oltaisi maantiellä, pojan jalka olisi tietenkin terve. Pikaista paranemistahan me kaikki toivoimme, mutta tilanne oli jollain tavoin todella surkuhupaisa!

Seuraavana aamuna, johon mennessä oli jo huomaamatta kertynyt 6 yötä tunturissa, pakattiin taas kimpsut ja kampsut sekä heilautettiin kaikki selkään. Pojan jalka oli sen verran parempi, jotta matka kohti pikitietä voisi alkaa. Äidin täytyi kyllä roimasti ylittää itsensä niissä tuntureiden ylityksissä, jotka reittimme alkuun sattuivat. Mutta olihan poikakin kestänyt kaikenmaailman vaivat kuumeesta ja särystä alkaen ja selvinnyt. Miksen siis minäkin?!

Kuonjarjohkan kämpän läheisyydessä etsimme mukavan leiripaikan, jossa yövyimme ja hoitelimme edelleen pojan jalkaa. Onneksi se oli aina vain parempi ja kesti jo rasitustakin.

Aamu valkeni vaihteeksi aurinkoisena, vaikkakin hyvin kylmänä. Samalle aamupalalle pyrki lauma poroja, mutta arvelivat varmaan meidän sapuskamme liian nirkoiseksi, koskapa löntystivät eteenpäin. Ja niin jatkui meidänkin vaelluksemme. Monenmoiset asiat ja tapahtumat värittivät vielä taivallustamme, mutta sepä onkin jo toinen juttu!

Kun pikitie aikanaan tuli vastaan, oli pojan jalka terve, vain pieni jälki muistona säässä. Kaikki vaivat, säryt ja muut kiusat tuntuivat kuin pahalta unelta, josta oli helpotus herätä. Tämä kaikki tapahtui jo aikoja sitten, poikakin on nyt yli 1,5 metrinen.

Sirkka-Liisa

(Leikkaa irti tai kopioi ja lähetä)

ILMOITTAUTUMINEN SUSIAISTILAISUUKSIIN SUSIKYRÖSSÄ 1986

Palauta kaavake 15.8.1986 mennessä
os. Anna-Liisa Hietala, Kauppakatu 31 A 10 40100 Jyväskylä
(Kerhoissa toimivat mielellään yhteisilmoittautumisena kerhon välityksellä)

NIMI

POSTIOSOITE

PUHELIN

KERHO

1. OSALLISTUN SEURAAVIIN TILAISUUKSIIN
(rasti ruutuun)

I ☐ Olen kiinnostunut juhlavaelluksista
☐ TALKOOT Susikyrössä 6.–13.9., erilaisia juhlavalmisteluja
☐ SUSIVIHKIÄISJUHLA 13.9.

IV ☐ TUNTURISUSIEN KOKOUS 14.9. aamulla

2. MATKUSTUS

Turusta ja Karhulasta lähtevät bussit perjantaina 5.9., lauantaina 13.9. järjestetään tilausajokuljetus Rovaniemeltä. Ajoreitit ja aikataulutiedot kesäkuun Latu ja Polkulehdessä.

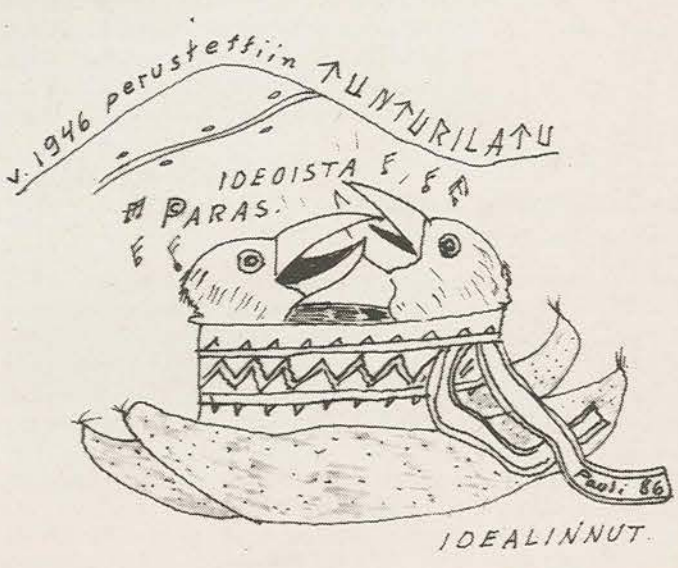
☐ Osallistun 5.9. bussikuljetukseen
☐ Osallistun 13.9. bussikuljetukseen
☐ Huolehdin matkoista itse

Talkooviikolla Tunturilatu tarjoaa ateriat.

Susiaisissa tarjotaan kahvit, muuten omahuolto-periaatteella.

Kesällä, rattaat ja talvella reki. Pukkiveto, kuten kuvassa näkyy. Vaeltaja Hänninen Kuhmalahden Rauhalahdella v. 1925. Kyseessä lienee Maasto-Akun alkuperäisversio.

Lähde lintukurssille

Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto järjestää **Saaristolintukurssin** la 17.5. Kustavissa. Päivän aikana käymme mm. Isokarin majakkasaarella ja seuraamme keväisen saaristoluonnon elämää. Hintaan 60 mk sisältyy venematka ja opastus. Omat eväät ja lämmintä vaatetta sekä aurinkoöljyä nenään. Huom. 26.2. varattu jo 36 paikkaa 48:sta.

Lapin linnut -kurssi järjestetään 7.–14.6. vaelluksena Utsjoen Karigasniemen maastossa. Kurssin aikana tutustumme Lapin alkavaan kesään ja tunturiluontoon sekä Kevon luonnonpuistoon. Kurssimaksuun 350 mk sisältyy kartta, opastus ja materiaali sekä yhden vuorokauden täysihoito Muotkan Ruoktussa. Matkat edullisina ryhmämatkoina. Tiedustelut ja ilmoittautumiset os. Antti Karlin, Kalevantie 15 A 22, 23500 Uusikaupunki, puh. 922-24040.

KUTSU LUOVAAN TYÖSKENTELYYN LAPISSA

Susi-Talaksella pidetään puuvajan rakennustalkoot 5.–12.7.1986. Alustavat työt on jo tehty. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Tunturikerho Kavtsi/Kalle Karttunen, puh. 90-551832.

Tunturiladun juhlavaellus 6–13.9.1986

Lähtö Ivalosta 6.9. klo 4. Saapuminen Susikyröön 13.9. susivihkiäisiin. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Kalevi Kanervalle osoitteella: Sepänkatu 6 A, 20700 Turku, puh. 921-21571.

RETKI ULKO-TAMMIOON

Järjestetään juhlavuoden risteilynä 6.–8.6.1986. Mukaan voidaan ottaa 80 ensiksi ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset Tuula Kokkoselle puh. t. 952-293454, k. 952-63526, tai osoitteella: Pajamäenkatu 9 B 12, 48600 Karhula.

TERVETULOA MUKAAN MERELLE! **Tunturisusikerho Kuovza**

Tunturisusikerho Kuovza järjestää linja-autokuljetuksen susiaisiin Susikyröön, jos lähtijöitä ilmaantuu riittävästi. Lähtö Karhulasta 5.9.86 illalla, paluukuljetus 14.9. Susikyröstä. Reitti Karhula–Mikkeli–Kuopio–Iisalmi–Oulu jne. Ilmoittautumiset: Maija Hurtta puh. 952-88797 tai Veijo Taavitsainen 952-81249 iltaisin, osoite Suontaustankatu 13, 48720 Kymi.

Tunturikerho Logi järjestää retken Susi-Talakselle linja-autolla. Lähtö Turusta 5.9.86 klo 19 reittiä Tampere–Jyväskylä–Kemi–Ivalo. Paluu Susikyröstä 14.9. Logi on valmis järjestämään retken Susikyröön myös 12.9.86 mikäli halukkaita ilmaantuu. Lähtö Turusta 12.9. klo 19 reittiä Hämeenlinna–Tampere–Jyväskylä–Rovaniemi–Susikyrö. Paluu Susikyröstä 14.9. Tällä autolla olisi mahdollisuus jatkoyhteyteen Susikyröön myös niillä henkilöillä jotka saapuvat junalla Rovaniemelle lauantai aamuna 13.9. Molempien retkien yhteyshenkilö on Kalevi Kanerva, Sepänkatu 6 A, 20700 Turku 70, p. 921-21571.

Juhlavuoden lahjaesinettä, Suden Hammas-puukkoa voit tilata jäsenkirjeen yhteydessä saamallasi tilauskupongilla. Hinta on 140 mk toimituskuluineen. Kerhoihin kuuluvat jäsenet palauttavat tilauslipukkeet kerhoille. Muut jäsenet lähettävät lipukkeet osoitteella: Anna-Liisa Hietala, Kauppakatu 31 A 10, 40100 Jyväskylä. Varmista puukkosi saanti tekemällä tilauksesi pikaisesti. Puukkoja tilataan Tunturiladulle valmistajalta 100 kpl:n erissä.

Susi-Talaksen saunan lauteiden alta on löytynyt kultainen ranneketju. Perintä tuntomerkillä Anja Huhtalalta os. Laajakoskentie 48720 Kymi, puh. t. 952-293031, k. 952-81354.

Lasten retkikurssi

Susikyrössä 13.–20.7.1986

Sunnuntai 13.7.	Saapuminen tutustuminen. Yhteisen olemisen ohjeet. Muisteluksia kuljetuilta reissuilta. Turvallisuus.
Maanantai 14.7.	Ensiapu, jokamiehenoikeudet, kansallispuistoon liittyviä oikeuksia velvoitteita. Kartta-asiat.
Tiistai 15.7.	Suunnistusharjoituksia. Ruuanlaitto maastossa. Harrastemahdollisuudet.
Keskiviikko 16.7.	Retkivarusteitten sopivuus, kunto, tarkoituksenmukaisuus. Valmistautuminen vaellukselle lähtöön.
Torstai 17.7.	Kahden päivän vaellus, yö maasto-olosuhteissa, teltat.
Perjantai 18.7.	Vaellus jatkuu.
Lauantai 19.7.	Toiminnat retkeltä palattua, varustetarkastus ja korjailu. Askartelupäivä. Leirikaste.
Sunnuntai 20.7.	Leirikirkko + "kirkkokahvit". Kotimatkat alkavat.

Viikon järjestelyistä tarkemmat tiedustelut seuraavilta: Pentti Yli-Kuivila 921 26103/Yli-Kuivila tai kotiin 373 483, Kalevi Kanerva 921 21571 iltaisin.

Ilmoittautumiset	kesäkuun eka viikolla viimeistään, 20 ensiksi ehtinyttä pääsee mukaan. Toimintaohjeet postitetaan välittömästi ilmoittautumisen jälkeen asianomaisille. Osoitteeni: P Yli-Kuivila, Lanatie 5 B 54 20540 Turku
Kustannukset:	Kukin matkustaa omalla kustannuksellaan leiripaikalle. Tarvittaessa voidaan sopia yhteisistä matkustusjärjestelyistä. Ruokamaksu koko ajalta (8 päivää) mk 400–500,-. Tämä on alustava arviohinta, tarkempi täsmennetään myöhemmässä vaiheessa.

Eläkeläisten leirillä 7–14.6.86

Susikyrössä on vielä tilaa

Lähtö 7.6. klo 6 Helsingistä Postitalon edestä. Ajetaan reittiä Hki – Tre – Jkylä – Oulu –(Haaparanta) – Äkäslompolo – Raattama. Matkalta pääsee mukaan. Susikyrössä on keittomahdollisuus ja keittoastioita. Omat ruokailuvälineet mukaan ja pääasiassa oma muona. Lavereilla on patjat, makuupussi tarvitaan. Ilmoitt. viim. 30.4. jonka jälkeen läh. tarkemmat tiedot osallistujille. Katso TL 2/85 tiedoitustamme k.o. asiasta. Odotamme teitä mukaamme juhlavuoden tapahtumaan, 20 ensiksi ehtinyttä pääsee mukaan.

Anja Jokinen p. ilt. 914-47956
Anja Pajunen p. ilt. 914-28901

Seuraava lehti ilmestyy 40-vuotisjuhlanumerona 1.11.1986

TUNTURILADUN JUHLAVUODEN TOIMINTAA

Napapiiriltä napapiirille-hiihto rajan tuntumassa

Lapissa		Kavtsi
Susiviikko Susi-Kiisalla	12–20.4.	TL
Kolbman hiihtoviikko Susi-Talaksella	19–26.4.	Kolbma
Kevätkokous ja kuvailta Helsingissä	10.5.	TL
Login hiihtoviikko Susikyrössä	12–20.4.	Logi
Luontoretki Kustaviin	17.4.	Logi
Talkoot Susikyrössä	1–15.6.	TL
Ulko-Tammion retki	6–8.6.	Kuovza
Eläkeläisviikko Susikyrössä	7–15.6.	Kuokte
Muistolaatan paljastus Sudenpesällä (ehd.)	15.6.	UKK-Puisto
Lintukurssi Utsjoella	7–14.6.	Lintut.yhd. Logi
Puuvajatalkoot Susi-Talaksella	5–12.7.	Kavtsi
Lasten retkikurssi Susikyrössä	13–20.7.	Logi
Perheleiri Susikyrössä	1–10.8.	Kuhtta
Kerhopalaveri Koerasaaren kämpällä	16–17.8.	Logi
Talkoot Susikyrössä	6–13.9.	TL
Juhlavaellus Susikyröön	6–13.9.	Logi
Login viikko Susi-Talaksella	6–13.9.	Logi
Susivihkiäiset Susikyrössä	13.9.	TL
Susien kokous Susikyrössä	14.9.	TL
Syyskokous ja 40-vuotisjuhla Helsingissä	1.11.	TL
Saamelaiskäsityötapahtuma Helsingissä	29–30.11.	Kavtsi
Tunturiladun Joulu Susi-Kiisalla	20–28.12.	TL

Jäsenarvonta

Eeva-Riitta Raunio on voittanut jäsenarvonnassa Trangia keittimen. Onnea vaan ja paljon käyttöä.

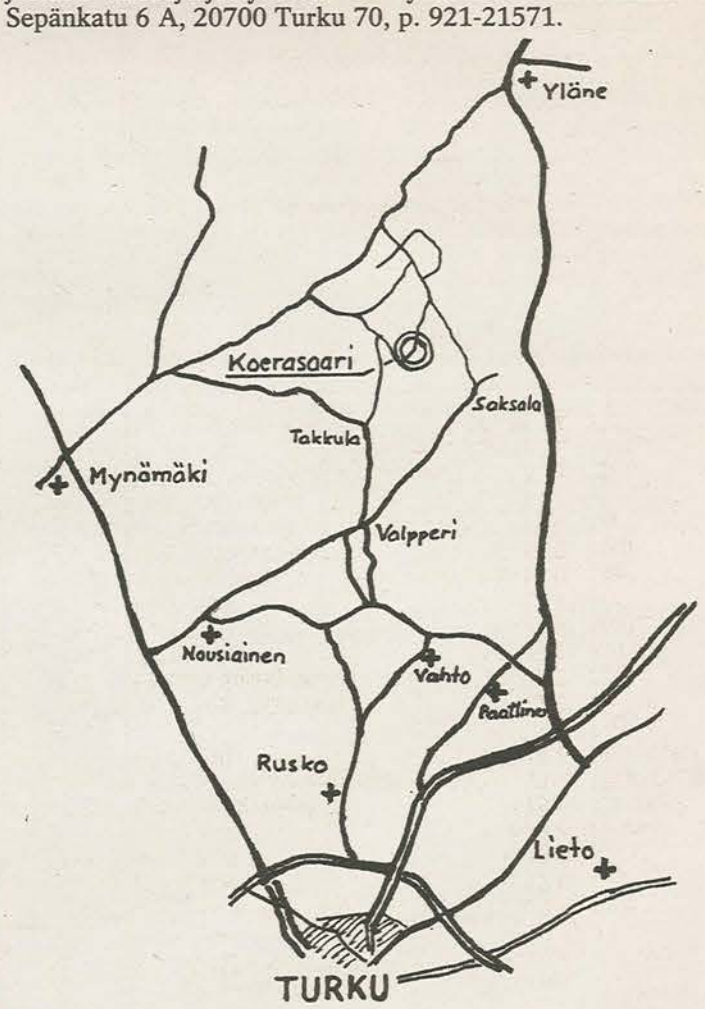
Susianomukset on lähetettävä 15.8.1986 mennessä osoitteella: Tunturilatu ry., Susivaliokunta, Fabianinkatu 7, 00130 Helsinki 13.

Perheleiri

Perheleiri 1.–10.8.1986 Susikyrössä. Tarkemmat ohjeet kerhoille tulee kirjeessä myöhemmin. Tunturikerho Kuhtta.

Tunturiladun kerhopalaveri

Tunturikerho Logi toivottaa tunturilatulaiset tervetulleeksi kerhopalaveriin Mynämäen Koerasaaren kämpälle 16.8.1986 alkaen klo 12. Järjestäjät ovat paikalla perjantai-illasta alkaen. Sisämajoitusmahdollisuus noin 30 henkilölle. Paikat jaetaan varausjärjestyksessä. Yhteyshenkilö Kalevi Kanerva, Sepänkatu 6 A, 20700 Turku 70, p. 921-21571.

TUNTURILATULAINEN muista käyttää hyväksesi jäsenetujasi Suomen Retkeilymajajärjestön retkeilymajoilla, joita on maassamme yli 150 kappaletta. Suomen Retkeilymajajärjestö SRM r.y. osoite Yrjönkatu 38 B, 00100 Helsinki 10, puh. 90-6940377.